สรุปผลการดำเนินงานการจัดการความรู้ (KM) คณะการแพทย์แผนจีน

ด้านการการเรียนการสอน เรื่องการประเมินผลในชั้นเรียน

วันพุธที่ 28 กุมภาพันธ์ 2567 เวลา 9.00 – 11.00 น.

ณ ห้องประชุมชั้น 3 อาคารตังจิว คณะการแพทย์แผนจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วิทยากรโดย : อ.ดร.จารุพรรณ โพธิ์สัตย์

ผู้ที่เข้าร่วมโครงการ บุคลากรคณะการแพทย์แผนจีน จำนวน 10 คน

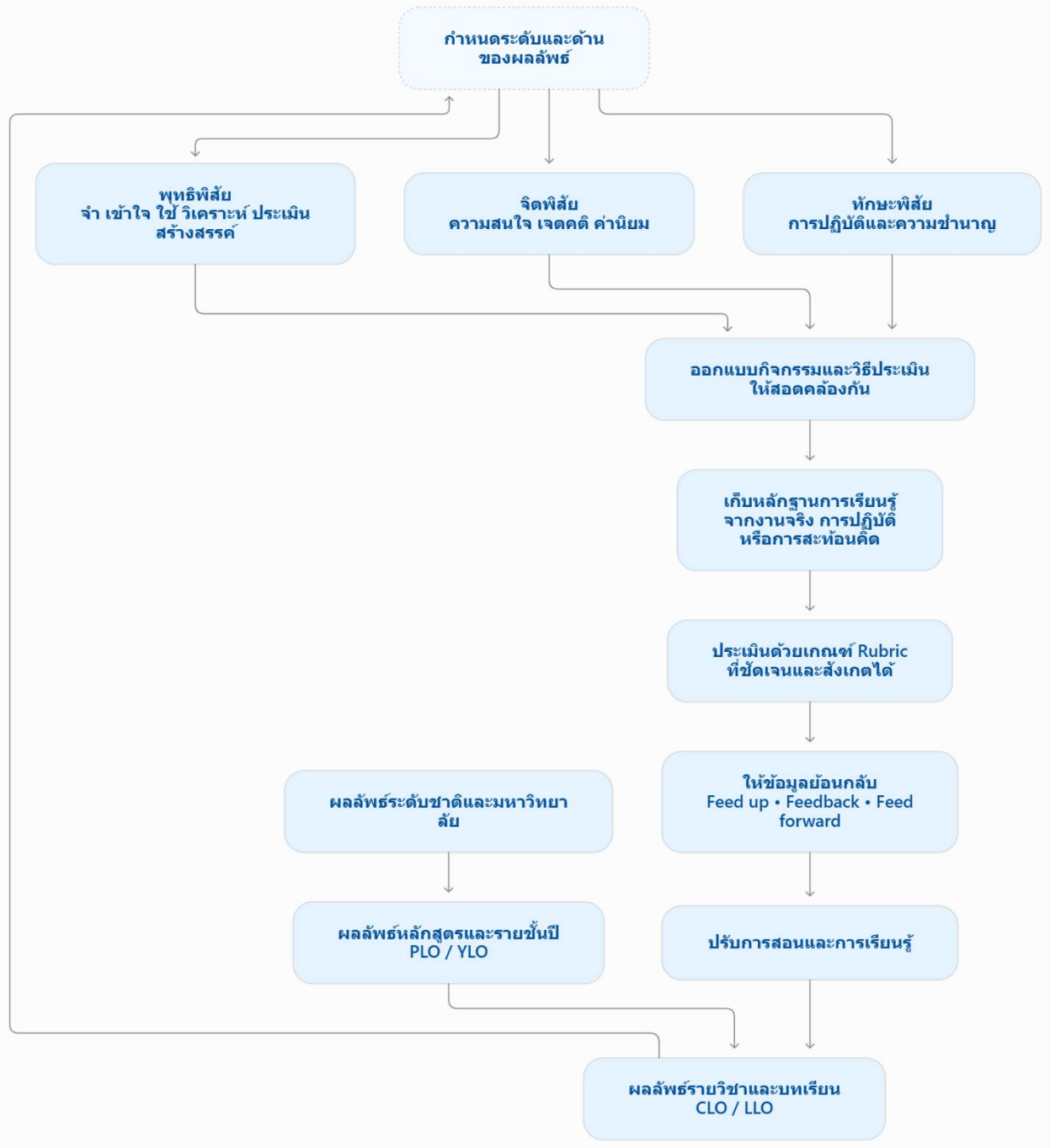
1. อ.พจ.อรภา ศิลมัฐ
2. อ.พจ.ธรรมธัช เชี่ยวพรหมคุณ
3. อ.ดร.พจ.เสาวลักษณ์ มีศิลป์
4. อ.ดร.พจ.ศรันยกรณ์ แถมวัฒนะ
5. อ.พจ.ธนกร ชาญนุวงค์
6. อ.พจ.พรพรรณ กิตติคุณาภรณ์
7. อ.พจ.วรพงษ์ ปะดุกา
8. อ.พจ.ซือ หงเยี่ยน
9. อ.พจ.ภารวี ขวัญแก้ว
10. อ.พจ.ณัฐนิชา บริสุทธิ์

“การวัดและประเมินผลแบบ OBE”

การวัดและประเมินผลแบบ OBE (Outcome-Based Education) เป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยพิจารณาจากผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นแทนการเน้นที่กระบวนการเรียนการสอนแบบเดิม วิธีการนี้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ (Learning Outcomes) ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญในกระบวนการศึกษา

สรุปองค์ความรู้เรื่องการวัดและประเมินผลตามแนวทาง OBE

สาระสำคัญของไฟล์คือ การประเมินควรเริ่มจากผลลัพธ์ที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ แล้วออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และวิธีประเมินให้สอดคล้องกัน เพื่อดูว่าผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์นั้นหรือไม่ และนำข้อมูลไปพัฒนาการเรียนรู้ต่อได้

1. เชื่อมผลลัพธ์การเรียนรู้ให้เป็นลำดับเดียวกัน

ผลลัพธ์การเรียนรู้มีหลายระดับ ตั้งแต่ผลลัพธ์ระดับชาติและมหาวิทยาลัย ไปจนถึงระดับหลักสูตร รายวิชา และบทเรียนหรือกิจกรรม รวมถึงการกำหนดผลลัพธ์รายชั้นปีให้เห็นพัฒนาการของผู้เรียน เมื่อกำหนดผลลัพธ์แล้ว ควรถามให้ชัดว่า

- ผู้เรียนควรทำอะไรได้

- ทำได้ในระดับใด

- จะใช้หลักฐานหรือวิธีประเมินใดแสดงความสามารถนั้น

2. เลือกวิธีประเมินให้ตรงกับสิ่งที่ต้องการวัด

ผลลัพธ์อาจเกี่ยวข้องกับทั้ง พุทธิพิสัย เช่น ความรู้และการคิด, จิตพิสัย เช่น เจตคติและค่านิยม และ ทักษะพิสัย เช่น การปฏิบัติและการใช้ทักษะ จึงควรเลือกวิธีประเมินตามลักษณะของผลลัพธ์ ไม่ใช้ข้อสอบแบบเดียววัดทุกด้าน

ด้านพุทธิพิสัยสามารถวางเป้าหมายตามลำดับของ Bloom ตั้งแต่ จำ เข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ ประเมินค่า และสร้างสรรค์ ส่วนด้านจิตพิสัยและทักษะพิสัยก็มีระดับพัฒนาการจากขั้นเริ่มต้นไปสู่การปฏิบัติหรือแสดงออกได้อย่างเป็นธรรมชาติ

3. เข้าใจบทบาทของการประเมินสามแบบ

- Assessment for Learning ประเมินระหว่างเรียนเพื่อทำความเข้าใจและปรับปรุงการเรียนรู้ เน้นกระบวนการและการพัฒนา

- Assessment as Learning ให้ผู้เรียนประเมินและกำกับการเรียนรู้ของตนเอง เช่น สะท้อนผลและติดตามความก้าวหน้า

- Assessment of Learning ประเมินผลเมื่อสิ้นสุดช่วงการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบว่าบรรลุเป้าหมายหรือไม่

การประเมินระหว่างเรียนจึงไม่ได้มีไว้เพียงให้คะแนน แต่ควรช่วยให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนรู้ว่าควรทำอะไรต่อ

4. ใช้งานจริงและการปฏิบัติเป็นหลักฐานการเรียนรู้

การประเมินตามสภาพจริง ใช้สถานการณ์หรืองานที่มีความหมายและเชื่อมโยงกับชีวิตจริง ส่วน การประเมินภาคปฏิบัติ พิจารณาได้ทั้งกระบวนการทำงานและคุณภาพของผลงาน อาจจัดในสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง เครื่องมือที่ใช้ประกอบได้ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การบันทึก การประเมินตนเอง และแฟ้มสะสมผลงาน

5. ใช้ Rubric เพื่อทำให้เกณฑ์ชัดเจนและเป็นธรรม

Rubric ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่คาดหวัง ช่วยวางแผนการสอน และทำให้การให้คะแนนมีความสม่ำเสมอ การสร้างเกณฑ์ควรเริ่มจากกำหนดจุดมุ่งหมายและผลลัพธ์ที่จะประเมิน เลือกประเด็นและระบบคะแนน เขียนคำอธิบายแต่ละระดับ แล้วทดสอบและปรับปรุง

รูปแบบที่กล่าวถึงในไฟล์ ได้แก่ Holistic Rubric ที่ประเมินภาพรวม, Analytic Rubric ที่แยกประเมินเป็นประเด็น และ Annotated Rubric ที่ให้คะแนนภาพรวมพร้อมบันทึกข้อสังเกตเฉพาะด้าน คำอธิบายระดับคะแนนควรชัดเจน สังเกตได้ กระชับ ใช้ภาษาในแนวเดียวกัน และทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างระดับอย่างเป็นรูปธรรม

6. ให้ข้อมูลย้อนกลับที่นำไปใช้ได้

ข้อมูลย้อนกลับมีทั้งการทำให้ผู้เรียนเห็นเป้าหมาย (Feed up) รับรู้ผลการทำงานเทียบกับเกณฑ์ (Feedback) และรู้แนวทางก้าวต่อไป (Feed forward) ข้อเสนอแนะที่มีคุณภาพควรให้สม่ำเสมอ ระบุจุดที่ทำได้ดีและสิ่งที่ควรพัฒนาอย่างเฉพาะเจาะจง สมดุล และทันเวลา

สรุปการนำไปใช้

แนวทาง OBE ทำให้การประเมินเชื่อมต่อกับการเรียนการสอนเป็นวงจร: กำหนดผลลัพธ์ ⟶ ออกแบบกิจกรรม ⟶ เก็บหลักฐานการเรียนรู้ ⟶ ประเมินด้วยเกณฑ์ที่ชัดเจน ⟶ ให้ข้อมูลย้อนกลับ ⟶ ปรับการสอนและการเรียนรู้ จุดสำคัญคือเลือกวิธีประเมินให้ตรงกับสิ่งที่ผู้เรียนควรรู้หรือทำได้ และใช้ผลประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน ไม่ใช่ใช้ตัดสินผลเพียงอย่างเดียว เครดิตฟรี

ขั้นตอนการวัดและประเมินผลแบบ OBE

1. การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes)
   กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ชัดเจนและสามารถวัดผลได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ควรครอบคลุมทักษะ ความรู้ และคุณลักษณะที่ต้องการให้ผู้เรียนบรรลุ
2. การออกแบบหลักสูตรและการเรียนการสอน (Curriculum and Instruction Design)
   ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ ใช้วิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะและความรู้ตามผลลัพธ์ที่กำหนด
3. การประเมินผลการเรียนรู้ (Assessment of Learning Outcomes)
   ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสอบ การทำโปรเจ็กต์ การประเมินผลงาน หรือการประเมินแบบ peer assessment เครื่องมือประเมินควรมีความน่าเชื่อถือและสามารถวัดผลลัพธ์การเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง
4. การใช้ข้อมูลจากการประเมิน (Use of Assessment Data)
   นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนใช้ข้อมูลจากการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ต่อไป

ประโยชน์ของการวัดและประเมินผลแบบ OBE

1. มุ่งเน้นที่ผลลัพธ์: ทำให้ผู้สอนและผู้เรียนมีเป้าหมายที่ชัดเจนและสามารถวัดผลได้
2. การประเมินที่หลากหลาย: ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายและครอบคลุมหลายมิติ
3. ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน: ใช้ข้อมูลจากการประเมินเพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องเพิ่มความโปร่งใสและความยุติธรรม

4. การประเมินผลแบบ OBE ช่วยให้การประเมินผลมีความโปร่งใสและยุติธรรมมากขึ้น
5. การวัดและประเมินผลแบบ OBE เป็นวิธีการที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ภาพบรรยากาศการเข้าร่วมกิจกรรม

